

Major Zsolt Balázs, Mészáros Katalin, Tatárné Kapus Éva:

Az eltéphetetlen gyökér. Gyakorlati kapaszkodók elvesző félben lévő családok segítőinek

Részlet

„Tudja, hogy maga tanított meg mosogatni, amikor anyámnak mutatta, hogyan kell... És tudja, hogy anyám csak a maga kedvéért igyekezett egy kicsit annak idején... (...)

A családgondozó ül a tiszta, rendezett konyhában, miközben Bori mesél, és ahogy körbenéz, átjárja a meggyőződés, hogy igen, ezért érdemes és kell...

Bori édesanyja a kliense volt jó pár évvel ezelőtt. Pályakezdőként hozzájuk kellett első hivatalos látogatásakor kimennie, és soha nem fogja elfelejteni azt az érzést, amikor arcon csapta a valóság szaga... Képletesen és szó szerint is... Addigi életében soha nem találkozott olyan elképesztő mértékű igénytelenséggel, kosszal és bűzzel, mint amit ott tapasztalt. Az ő normái szerint nem volt emberi életre alkalmas a környezet: az asztal ragadt a mocsoktól, a tányérok mosatlanul, egymás hegyén-hátán belepenészedett maradékokkal, a gáztűzhelyen több rétegben állt a ráégett zsír, és ez még csak a konyha-előszoba volt... (...) Ezzel éles ellentétben a ház asszonya őszinte kedvességgel fogadta, beinvitálta és helyet kínált a koszcsimbókos széken... (...) A legelső, reflexszerű gondolata az volt, hogy innen ki kell menekíteni a lányt, még hozzá lehetőleg azonnal... De ezt még végig sem tudta gondolni, Bori édesanyja máris elé varázsolt egy csésze kávé, és ugyanazzal a kedvességgel kínálta, mint amivel beinvitálta – nem lehetett kitérni a kínálás elől...

Ott, abban a pillanatban hozott döntésén dönt el a saját szakmai elkötelezettsége és Bori sorsa is:

A csésze – a legfinomabb kifejezéssel élve is – undorító, foltos volt és ragadt a rászáradt kávé maradéktól. Legszívesebben elhányta volna magát, és menekült volna kifelé a házból, rohantában is ügyelve rá, hogy semmihez se érjen hozzá...

De elkapta az anya mosolygó pillantását, és megérezte benne az őszinteséget, a jó szándékot, ez pedig éles ellentétben állt azzal az érzéssel, ami a látvány alapján addigi normáiból következően feltört benne, a kettő nem volt összeegyeztethető. Ösztönösen cselekedett, csak utólag, sok év és eset után tudta megfogalmazni, hogy miért döntött jól. Mély levegőt vett, képzeletben befogta az orrát, becsukta a szemét, és elvette a csészét... A valóságban az anya szemébe nézve, mosolyogva megköszönte, majd egyetlen slukkra megitta a kávé. Utána hetekig kezelte a herpeszét, ami még aznap kijött a száján...

De megérte az áldozat: egész további életét meghatározta az a hálával teli, meleg pillantás, amivel az anya nyugtázta ezt – ahogy azt mosolyogta a szeme: „Köszönöm, hogy elfogadsz, hogy nem támadsz, nem ítélsz! Most már én is elfogadlak, kíváncsi vagyok, mit akarsz nekem mondani?”

Erre az egyetlen szempillantás alatt kialakult kapcsolatra lehetett építenie a tényleges segítő munkáját.

Ezen az alapon lehetett rendszeressé tenni a látogatásokat, elmélyíteni a bizalmat, elérni, hogy az anya elfogadja, amikor felajánlotta, hogy mosogassanak el együtt. Érezni lehetett, ahogy eleinte még nem meggyőződésből, hanem „csak” az ő kedvéért, neki igyekezve „megfelelni” próbálja az anya egyedül is elmosni a mosatlan edényeket... (...)

Ennek a „tiszteletnek” köszönhetően sikerülhetett Borival is olyan kapcsolatot kialakítani, hogy meg tudja erősíteni az ő törekvéseit a kitörésre, (...): látni, ahogy együtt takarít az anyjával, ahogy érzelmileg biztonságban érzi magát, mert nem kell a szükségesnél nagyobb belső vívódást átélnie akkor, amikor kimondja magának, hogy ő többet, jobbat, mást szeretne, hiszen ugyanakkor szereti is az édesanyját. Attól, hogy ő más szeretne lenni, még őrizni szeretné a családi kötelék megtartó erejét.

A segítőnek ott, abban a konyhában át kellett ugrania a saját árnyékát, hogy ez a család is meg tudja ezt tenni - és sikerült.

Most itt ülnek Bori saját konyhájában, ami ragyog a tisztaságtól, és arról beszélgetnek, hogy hogyan lehet feloldani Bori félelmét attól, hogy nehogy rossz anya legyen, mert azóta férjhez ment, és most babát várnak...

És megnyugodva érzi, hogy hitelesen tudja majd Borit is megnyugtatni: mert hiszi és tudja, hogy sikerülni fog neki... „